

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezérség hivatalos közleményei, irányczikkek, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

HADI TUDÓSÍTÁSOK.

Repeczky Ferencz heves-nogradi kormánybiztos május 4, és 5-ről következő tartalmu jelentéseket küldött a' kormányzóhoz:

Kötelességemnek ismertem, kormányzó urnak a' bánya-városokból sürgönyök által e' napokban hozzám érkezett jelentéseket megküldeni; ezek szerint: A' szolányi hadsereg parancsnoka, őrnagy Görgey Armin ezekről értesít:

Főhadiszállás Radolya, Budetin és Csacza között, 1849. majus 2 án.

Tegnap az ellenséget, ki Varinban torlaszokat építettett, ugyanott megtámadván, az említett várost rohammal bevettük, a' megfutamodott német, csak hogy derék huszáraink kardcsapásait kikerülje, a' hegyekre menekül, vitéz gyalogságom által azonban ott is mindenütt visszaverettetett. Utoljára a' Teplica és Budetin városok közti szorosokban egyesítvén erejét, egy pillanatig megállapodott, ellentállást szándékozván, de néhány jól irányzott álgylövésre, s gyalogságom által majdnem bekerítettvén, anynyira megzavarodott, hogy Csaczaig meg sem állt.

Vesztesége számos halott s még több sebesült; 58 német esett fogolyul kezeinkbe, ellenben a' mi veszteségünk egy legiobeli, s egy sebesült közvitéz.

A' Jó isten áldása van velünk, áldjon meg továbbá is bennünket. Éljen a' haza!

Major József századosnak maj. 4-ről kelt jelentése szerint pedig Vogel és Benedek ellenséges tábornokok bányavárosainkra szándékozván törni, s ott Trenk erejével egyesülendők a' hegyek között ütni föl buvhelyöket, hogy onnan ki-kirohanva pusztíthassák a' hazát, de Görgey Armin őrnagynak Budetinnél kivívott győzedelme elűzte Trenket, Major védseregbeli századosunknak Vörösrő mellett működése pedig a' vernarti hegy-szorosok felé Szepes vagy Lipto megyének elfordulni kényszeríté őt.

Jelenti továbbá a' kormánybiztos, hogy Zo-

lyommegye, első alispárjának Plathy Györgynek értesítése szerint, magát már reconstituálta.

Kormányzó ur meghagyásából,
Stuller Ferencz,
korm. eln. titkár.

Nem hivatalos rész.

Kolozsvár, majus. 12.

Szóljunk a' hadseregről.

És legelsőben is hajoljunk meg előtte a' bámulat és tisztelet áhitatosságával. Egy hadsereg, mely csak oly rögtönözve született, mintha a' colchisi sárkány elhíntett fogaiból kelt volna ki, föl-szerelve, begyakorolva és győzelmen edzetten; mely nem csak a' hirhedt osztrák hadak erejét törte meg, hanem az északi óriás soldosaival is diadalmason váltott golyókat, s mely az által végveszély fenyegette hazánkat a' kétségbeesés örvényéből kiemelve, a' függetlenné, szabaddá és nagygyá lehetőse ujára segítette — az ily hadsereg, mely a' történelemben páratlan eredményeket egy pár rövid hó alatt bírta felmutatni, megérdemli, hogy Magyarhon minden becsületes polgára kalapot emeljen előtte.

De épen azért, mert ily drága kincsünk a' hadsereg, nincs szentebb polgári kötelesség, mint annak szellemét, egyedül a' szabadság magasztos ügyéért lelkesülést keblében, hiuság, dicsvágy s bár mi mellékes érdekek félretételével az olthatlan honszerelmet, mint minden jutalmak feletti jutalmat, a' vezérek s a' nemzet kormánya iránti bizalmat s egymáshoz testvéries csatlakozást, egyetértést szeplőtlenül megőrizni.

Ovakodunk kell mindenek felett attól, nehogy mint elkényesztetett gyermekben az erkölcsi és fizikai erők nagy reményü csiráit fojtsuk meg, vagy elfogultságunkban majomi szeretettel szorítsuk agyon a' kedves kis Herculest.

De ne barangoljunk általánosságokban. Lásunk némely részleteket.

Szabadságharcunk kezdetekor, nem látszott épen könnyű feladatnak, a' békés polgári élet kényelmeihez puhult magyar fajt csatára keltetni.

És a' nemzet kormányától bizonyosan a' legesze-lyesebb lépés volt, a' szellemi és anyagi jutalmak minden nemeivel ébreszteni a' szunyadt hősierőt.

Ezen eljárásnak kezdetben az a' dicsó eredménye mutatkozott, hogy nemzetünk virága, nagy reményű mivelt ifjaink, kiket tiszta honfi érzelem lelkesített, legelsőök voltak felcsapni a' szabadság véres zászlói alá, és nem kitérésért, nem egyéb jutalomért, mint a' melyet a' kebel istene oszt.

És küzdöttek ök száz csatán ezer veszély közt 's egyetlen, de édes jutalmuk volt az öntudat.

Legderekből ifjainknál bevett szokássá vált, midőn hazánk védelmére közvitézéskül felcsaptak, előre kikötai, miképp nem előléptetés, nem jutalom vágy, hanem egyedül honszerelem az, mi őket harcz-i pályára szólítja, és ök mint közvitézek akar-nak a' szent ügy lobogója alatt küzdeni.

Alakult zászlóalj zászlóalj után 's nem voltak tiszteink. Egy egy kiegészített zászlóaljnál alig akadt meg 4—5, mert a' valódi érdem dicsőség-nek tartotta szerényen hátravonulni; a' nagyra-vágyó gyávaság pedig még nem kapott volt vér-szemre.

De azért a' még csak bölcsőjében levő had-sereg, számához képest, és fölvéve mennyi hit-szegéssel, mennyi áruházzal kellett minden lépten nyomon megküzdnie, nem hozott gyalázatot a' harcz-i sikokon fajunk hősiesség multjára.

Később nagyban kezdett hadsergünk szapo-rodni. És szükségessé vált természetesen a' tisz-teknek is azon arányban szaporítása.

És lettek katonatisztek akkor menynység-ben, miszerint bátorodom azt erősíteni, hogy ha azon tisztek száma szerint, kik a' Közlönyben ki-nevezettek, és a' kik Közlönyen kívül de facto tisztek, minden egy százados és három hadnagyra a' szabályszerű 218 vitézünk esik, akkor nekünk egy oly óriási hadsergünk van, mely Európa ab-szolút hatalmainak összes sergeivel bátran szem-beszállhat.

Százan, ezereknél vértettek el harczosaink a' csatusikokon; azért a' tiszti létszám nem szenvedett csorbulást. Le roi est mort, vive le roi! El-esett a' volt hadnagy, éljen az új hadnagy!

'S míg kezdetben egy teljes számú zászlóalj-nál alig volt 4—5 tiszt, most már vannak esetek, hogy egy pár száz egyénre lepadt zászlóaljnál a' tisztek szabályszerű számán felül legalább is még egy anynyi szám feletti tiszt huzza a' hadi lábra emelt fizetést.

És aztán az a' régi beata simplicitas, hogy posztó ruhás ember közlegénynek álljon be, ki-ment divatból. Magának tulajdonítsa, ki oly osto-ba volt, hogy hon szerelmi ábrándjaiban 10 — 11 hónapig sanyargott közvitézi minőségben.

Mikor számtalan adatok tanúsítása szerint, kezdheti az ember századosságon vagy plane ör-

nagságon is.

Mentsen isten, hogy azt erősítsük mintha az ily rögtönzött alkalmazás is olykor a' legszeren-cséesebb eredményt ne mutatná föl.

Igen, de e' gyéren feltűnedező jót, felette drágán vásároljuk meg.

A' különböző foku sine curák az országnak millióiba kerülnek.

Nem eléggé szilárd jelleműekbe a' honszere-lem magasztos érzete helyett, haszonvágy és hiva-talszomj fészkel be magát a' hon által igénybe vett tettek rugójául.

Fölbred a' régi kászták közti gyűlölet. Az alsóbb néposztálybeli hadfi hinni fogja, hogy most is a' régi huron peng minden.

Terem a' hivatal az emberért, nem az ember a' hivatalért.

Ritkán érdem, sokszor pártfogás és többnyire ur fiak aratnak jutalmat.

Ha így volt ez eddig, talán mert helyzetünk így hozta magával, szabad reménylenünk, hogy nem lesz így ezután. Dixi.

Szilágy-Somlyón, majus 8-án 1849.

Tisztelt szerkesztő ur! Önnek Krasznamegyében — mint a' lapjait figyelemmel kísérok tapasztalhat-tak — egy rendes és egy rendetlen levelezője van, kik eddig jórészt megirogatták, mit csinálnak és mit nem csinálnak Krasznában. Tudtomra e' derék polgártársaknak egyike sincs jelenleg székváro-sunkban. Hogy tehát az is, mit mi távollétökben csinálunk, ha különben figyelemre méltó, a' t. cz. olvasó közönség tudomására jusson; elhatároztam önnek becses lapjában közzététel végett egy pár újabb eseményt, ha bár szárazröviden megírni.

E' lapok olvasói között nem egy van, ki a' regényes fekvésű Szilágy-somlyót látta; alig kerül-te ki valamely utazó figyelmét, egy e' város dél-nyugoti részén fekvő dombocska, melynek megye-házunkal szemben levő oldalára óriásnagyságu be-tükkal volt fölkarcolva „vivat Ferdinánd“ és e' betük, melyek míg az osztrákház honunk fölött dicsőségesen ??? uralkodott, évenként fölújattak, netalán bemohosodván, a' jó? király iránti pieta-sunk hidegülni láttassék: most, miután a' népgyil-koló ház gyalázatosan megbukott, a' pupos domb oldaláról tisztességesen lebarázdoltattak. Hisz e' betük úgy is egy idő óta csak szeméinket sérték 's keresztény ellenes átkokra hívák föl a' szem-lélőt, azért köszönet megyei választmányunknak ez újabb intézkedésiért. Levéteztett a' megyeház gyülesteremének faláról is az évek óta ott függőt Ferdinándot ábrázoló füstött mellkép. Még egy pár hónap 's ha Isten is úgy akarja mint magunk, Magyarország színvonalán alig leend mi a' Habs-burgok három százados uralkodására emlékeztet-sen, egyéb, azon vérfoltoknál, melyeket az a'

nemzettestén haldoklása közben ejtett.

A' második, mit örömtelt kebellel írhatok, kiáltott nemzeti függetlenségünknek 's a' főváros visszafoglalásának megünneplése volt. Megyei választmányunk határozata szerint, ezen ünnepnek folyó hó 6-án kellett megyeszerte megtartatnia. Városunkban először a' görög katolicusok, aztán a' reformátusok, végül a' rom. katolicusok templomaikban tartatott a' hálaadó istentisztelet 's ünnepélyes fölolvasása a' remek tollal írott függetlenségi nyilatkozatnak, mihez az illető lelkészek nem mulasztották el czélszerű buzdításaitak mellékelni. Mind három templomban jelen volt a' megyei-, katonai-, nemzetőri-, sóhivatali tisztikar, városi tanács 's minden felekezeti papság; mely körülmény, főleg oláhajku polgártársainkban, kik ezen egyenlőségi, korszak előtt ily szokatlan számú és vegyületű néptömeget szerény imaházukban alig láthattak, a' legjótékonyabban hatott. A' délen túl nyúló templomozás után alispán K. J. magyar vendégszeretettel fogadá barátságos asztalához a' fennevezett hivatalnokokat. Alkoayatkor a' városi hangászkar, a' piaci téren, több magyar darabok eljáadásával tisztelkedett. Estve nagyszerű világitás nyomta el a' feljövő hold szende fényét 's casinotermünkben kecses magyar hölgyek és deli ifjak vidámon lejték a' kedélyes magyar, lengyel és franczia tánczokat. E' tánczvigalom öszszes jövedelme, a' haza védelmében megsérült bajnokok némi enyhítésére lön följánlva. Mi, valamint egész nap folytán ugy e' zajos vigság közepette is sokszor fölsohajtánk: Vajba hazánk szent földéről a' lélekvesztő német uralom 's tánczvigalmainkból a' főszédítő némettáncz tökéletesen és végkép kimaradnának!!!

A. K.

Országgyűlés.

Május 8-kán. Madarász L. levele, melyben a' képviselői állásáról végképi lemondását jelentti, tudomásul vétetett 's az illető kerület új választásra fog felhivatni. — Több képv. kormányi megbízatás folytán, eltávozási engedelmet kapott; jelenen: Hertelendy Miksa, Imrédy, Fülöp Lipót, Horváth István, Boheczel és Patay József; — Szabadhegyi Antal betegségének orvosoltatása végett, eltávozási engedélyt nyert. — Szirmay Pál, volt képviselő nov. 11-től járó napidijait utalványoztatni kérte. Kérvénye az illető bizottmányhoz tétetett át. — Abonyi I. erre vonatkozólag következő indítványt tön: „Azon képviselők, kik az országgyűlés székhelyén mart 1-ső napján túl jelentek meg, de előadott okaiknál fogva igazoltattak: napidijaikat és lakbéri illetményeiket csak az igazolás napjától számítólág huzhatják. Az indítvány ki nyomtatni 's tárgyalatni határoztatott. — Az igazoló választmány jelentése nyomán Teleky Domokos képviselő igazoltatott. A' beszterczei vála-

tó kerület választási jegyzőkönyve, mert nem diplomaticai, de német nyelven volt szerkesztve, visszautasított, a' választás érdemének tárgyalása függőben hagyatván. — A' felsőház válasza, mely szerint a' csajkás kerületnek Bácsmegyébe visszakebelezéséről javasolt törvényhez és a' vésztörvényeket értelmező határozathoz megegyezésével hozzá járul, tudomásul vétettek. — Végre a' kormányzó elnök ur következő levele olvastatott:

A z ország kormányzója

A' nemzet gyűlésnek.

Folyó évi május 1-ről tett jelentésem folytán van szerencsém a' nemzetgyűlést tudósítani: miként hadügyministerré Görgey Arthur tábornok urat neveztem ki, mit azon hozzátétellel közlök, hogy míg a' fővezérlete alatt szerencsés folyamba vett hadi munkálatok, a' seregnéli személyes jelenlétét okvetlenül megkívánják, a' hadügyministeri ügyek igazgatását táborvezérkari főnök Klapka tábornok viendi, — a' hadügyministeri el lenjegyzést Battthyány Kázmér külügyminister helyettesítvén. — Kelt Debreczenben 1849-diki május 7-kén. Az ország kormányzója Kossuth Lajos.

Ezen jelentést a' ház örömmel fogadta.

— — —

Külföld. A' prágai Deutsche Zeit. több levelet közöl Bécsből, melyek többnyire a' 35-dik Armeebulletin körül forognak. E' bulletin, mely a' Wien. Z. jelet meg, a' szokottnál őszintebben vallja bé az osztrák hadseregnek Magyarországoni állását, 's egyszersmind az olasz táborozás legközelebbi teendőit sorolja elő.

A' levelezők nem igen jól érzik magokat, de annál jobban a' nép. Az említett bulletint a' bécsiek általános örömmel fogadták. Az octoberi napok óta Bécsben nem vala oly lelkesedés. Roppant néptömeg hullámozott az utcákon, 's a' hadi tudósításokat hangosan olvasták fel a' kávéházakban.

Az ugynevezett gutgesinntek házaiban nagy a' rémület, elutazásról, szökésről beszélnek, 's a' magyarokat már a' kapuk előtt hiszik.

A' csehek is mozogni kezdenek. Nagy feszültséggel várja Prága a' pesti történekről tudósítást. Ügyünket a' radicalok folytonos rokonszenvvel kísérik. Minapában a' vaspályán elvonuló Mihály-ezredbeli zászlóaljlat „éljen Kossuth“ kiáltással fogadá a' nép.

— Olaszhon még folytonos gyuladásban van 's ugy látszik, hogy utolsó csepp vérig nem hagyja jogait. A' lealázó békepontok hire roppant ingerültséget okozott. Genuában mozgalmak ütöttek ki, 's ezt oly nyomatékosnak találta a' turini kormány, miszerint egyenesen megtagadta Alessandriának az osztrák katonaság általi megszállását.

— Bukarestben Philippeco belügyminister a'

kaimakanságnak egy rendeletét tette közzé, melyben az országnak tudtára adatik, hogy az oláh-országi kormány Erdély jelen kormányát, melyet a' felkelők által bitoroltnak mond, el nem ismerheti, 's az általok kiadott utleveleket érvényteleneknek nyilvánítja. Egy más rendeletében pedig megparancsolja, hogy azok, kik onnan Erdélybe mennek, vissza nem bocsáttatnak, ha a' határszéleken a' forradalmi kormány által aláirt utleveleket mutatnak elő.

— Konstanczinápolyból jövök azon hírt hozzák, hogy a' török nagy hadi készüléteket tesz. A' porta nem nézheti érdek nélkül a' mik közelében történnek 's minden lehető esetekre készen akarja tartani magát. Ennek csak örvendhetünk.

Szegény aldunai tartományok furcsa állapotban vannak. Egyik protector egyet parancsol a' másik mást. A' török örzi határinkat 's fraternizál velünk, az oroszoknak nem tetszik a' multság 's farkas szemet néz.

Vegyes hírek.

— Buda ostroma folyvást tart. Maj. 5-én reggel óta délutánig az ágyuzás még mindég folyt. Éji 11 órakor a' bombázás erősebb, a' rácz és vízi város tájékán sűrű lángok emelkednek ég felé. Pestet bombázzák. Maj. 6-án még mindég vastag füstfelhők látszanak a' budai oldalon. A' budai várba vezető három csatorna közül kettő már kezünkben van. Maj. 7-én különösen a' Sz. Gellértet lődözik. A' várparancsnok a' várban levő munkásokat kibocsátá. Ezek szerint a' várban már sok a' sebesült 's a' viz fogy.

— Pestváros egy egészen fölszerelt zászlóalj kiállítását határozá el.

— Mint halljuk, Horvátország is harczot esküdt a' dynastia ellen. A' Südslav. Zeit. hasábjai telvék a' habsburgok aljasságaival.

— Bácsból írják, hogy a' ráczok nem rég Perczel táborát Becskerek és Melencze közt mintegy 20 ezernyi tömeggel három oldalról megtámadták 's kétszer visszanyomták, de a' mieink szuronyszegezve rohanták meg őket 's megszállaszták. A' sereg egy része Becskerekre is bévonult.

— A' tiszáninneri ráczság maj. 1-én Földvár felől Ó-Becsét megtámadta 6 ágyúval 's mintegy 2500 emberrel. A' magyar kevés számú mozgó csapat Szeghegyre volt kénytelen visszavonulni. Ó-Becséről és szomszédságából a' magyarság kiköltözött. A' becsei szállásokon égés vala látható.

— Bem és Perczel maj. 2-án Zsombolyan találkozott együtt.

— Teke mezővárosából levelet kaptunk, mely

igen szomorú dologról értesít. Az ottani térrancsnok Bakony egy fogolylyal oly embertelelenül bánt, mint akármely Urbánféle tiszt. A' bűnöst megveszeshőztette, megbotoltatta, sőt maga is egy rudat fogván kezébe, fejét behasította; aztán fegyvert töltetett két katonával, a' mezőre viteti 's egy tizedessel meglővette a' nélkül, hogy itélete szokott módon nyilvánosan fölolvastatnék. Az illető hatóságoknak kötelessége ez ügyben intézkedni. Addig is sujtsa a' közvélemény ítélőszéke.

— Kolozsvár főbirájává Mátéfi József választott meg.

— A' debreczeni Martius legbiztosabb adatok után írja, miszerint a' bánatban Bem, Perczel és Vécsei villámgyorsasággal 's egyetértve működnek.

— Perczel maj. 1-én N.-Becskereket győzelmesen bevette. Torontál, Temes, Krassó egész a' határörvidékig mind a' magyaré.

— A' schwarzgelbek az aradi és temesvári várakba benn rekedtek és onnan nézik, mint vesztették el az egész vidéket.

— Valamenynyi falvak tornyain nemzeti színeink lobognak.

— Bem Verseczet is felszabadította az osztrák iga alól.

(2) Hat lora való istálló bérbe adandó, bővebben lehet értekezni a' NAGYPIPÁNÁL lévő bolthoz. (3)

(2) Folyó év majus 3-án a' kolozsi határról elbodorogván egy 15 markos, jegy nélküli, 7 éves vágottfarku barnakancza, ki megtalálná vagy föl fogta kéretik, a' kolozsvári postauttyán a' kolozsi állad: sóbánya orvos Winkler Frigyes tudósítani. (3)

(2) A' tordai sósfürdő minden hozzá tartozó javadalmaival folyó hó 20-kán a' tordai városház köztemében haszonbérbe fog adatni. A' bérleti kívánók az irt határnapig jelentsek magokat az illető város hadnagyánál. (3)

(3) Jovián, apja Cassius, öt éves 16. marok 1 czol hág egy kantzát 10. pengő fr. Bányabükén. Értekezhetni iránta Bányabükén udvarbíró Tiszt Györgynél. Kolozsvártt piatz sor 7-dik szám háznál. (3)

(3) A' tordai utban eső sárga vendég-16 jó állapotba helyeztetve egy évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Bányabükén udvarbíró Tiszt Györgynél. (3)

(3) A' hidutzában 294. számú háznál van eladó régi jó Ménesi aszszuszöllőbor, kupája 2 Rfr. p. p. — kissébb mértékkel nem adatik. (3)

(3) Egy egész fedelű, féderes 's jó állapotban lévő utazó szekér, továbbá egy jó vasas bérles szekér eladók. Bővebben értekezhetni b. középmezőben a' 497. szám alatti háznál. (3)